

Nr 594.

Av herr **De Geer** i Hanaskog, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 321, angående överenskommelse mellan Sverige, Estland och Finland rörande förhindrande av spritsmuggling m. m.*

Kungl. Maj:t har i proposition nr 321 föreslagit årets riksdag att godkänna viss import av sprit från Estland. Såsom framgår av propositionen ha kontrollstyrelsen, vin- och spritcentralen samt kommerskollegium uttalat sig emot den ifrågasatta importen. Mycket övertygande skäl synas ligga till grund för de nyssnämnda myndigheternas uttalanden.

Enligt propositionen avses att om möjligt förhindra skadliga verkningar av importen för den svenska spritproduktionen. En mera omedelbar inverkan kan sannolikt också i viss mån undvikas för närmaste tiden. Emellertid torde en sammanlagd import av 5 miljoner normalliter sprit icke i längden kunna annat än verka hindrande för den inhemska sprittillverkningens utveckling.

I sydligaste Sveriges sandjordsdistrikt är, speciellt för det mindre jordbruket, av yttersta vikt att potatisodlingen måtte kunna utvecklas till att omfatta större areal än som för närvarande är möjligt. Skall odlingen kunna bibehållas och utvecklas, är ett huvudvillkor, att avsättningen av potatis till brännerierna ej försvåras. Det är därför ej förvånande att potatisodlarna nu med oro emottagit underrättelsen om spritimport och ha anledning frukta att importen så småningom skall verka tillbakahållande för avsättningen av svensk potatis. Potatisodlarna ha sedan många år tillbaka förgäves påyrkat åtgärder mot importen av estländsk matpotatis. Nu skulle dessutom importeras estländsk potatis i form av potatissprit och förhållandena för den svenska odlingen uppenbarligen försämrats.

Otvivelaktigt måste spritimporten så småningom verka tillbakahållande ej blott för potatisbränningen utan även för tillverkningen och avsättningen av sulfitsprit. Hur man än söker lindra följderna av importen kan med rätt stor säkerhet förutspås att förutom jordbruket och den norrländska spritindustrin även motorismen får allvarlig känning av importen och nödgas betala en dryg andel i kostnaderna.

Spritimporten avses enligt propositionen att ske försöksvis under två år. Troligtvis kommer väl dock försöket att följas av import under därefter kommande år. Skulle emellertid importen ej av svenska staten komma att fort sättas efter de två försöksåren, hur bleve det då med den beräknade fördelen att få smugglingen nedlagd? Sannolikt skulle då spritsmugglingen återupptagas. Är det ej dessutom troligt att efter de två försöksåren krav på utvid-

gad import av sprit skulle ifrågakomma? Krav som kanske icke då utan vidare kunde motstås.

Beträffande spritsmugglingens upphörande som följd av den ifrågasatta importen och avtalet med Estland så måste man ju med glädje hälsa en sådan avsedd utveckling. Tyvärr kan dock befaras att om smugglarna avskäras från möjlighet till inköp i Estland de i stället skaffa sig andra inköpskällor.

Kungl. Maj:t avser att genom avtalet om spritimport från Estland förutom hinder för den olagliga spritimporten åstadkomma även utvidgad export av diverse svenska varor till Estland. Propositionens största betydelse torde också ligga däri att handelsutbytet mellan Sverige och Estland skulle utvidgas och förbättras.

Vissa handelsavtal, som under senare åren träffats, ha för jordbrukarna och framförallt trädgårdsodlarna varit mycket ofördelaktiga. Då nu ett nytt avtal skall träffas är därför ej förvånande att t. ex. södra Sveriges potatisodlare anse att ett handelsavtal medförande fördelar för vårt land borde kunna träffas utan uppgörelse om en import, som under en närmare framtid måste bli i avsevärd mån hindrande för potatisodlingens utveckling. Norrlands sulfitindustrier liksom även allt motorfolket måste ha samma uppfattning som potatisodlarna rörande den ifrågasatta spritimporten. Det torde för samtliga vara av stor vikt att spritimporten om möjligt icke kommer till stånd.

I anslutning till vad som här ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 321.

Stockholm den 18 maj 1937.

Arvid De Geer

i Hanaskog.